

11–12 березня 2021 р.). «Управлінська майстерність керівника навчального закладу», «Управління проєктами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 11–12 березня 2021 р.) / за ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПП «Астроя», 2021. С.67–70.

4. *The Future of Jobs Report 2018 // World Economic Forum.* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobsreport-2018>

ФОРМУВАННЯ УНІВЕРСАЛЬНИХ НАВИЧОК У МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

*Примакова В. В.
Херсон, Україна*

Сучасна освітня реформа в Україні, що продовжує рухатися у напрямі розбудови Нової української школи, детермінує потребу в підготовці керівника освітнім закладом, управлінця нового типу, здатного до продуктивної діяльності в умовах динамічних змін у світі. Передусім, це менеджер в освіті, який має якості інноватора, здатного до прийняття виважених стратегічних рішень з урахуванням можливих ризиків і викликів глобалізованого простору.

Школа нині потребує модернізації, оскільки освітнє середовище має безпосередній вплив на розвиток у здобувачів освіти життєвої компетентності. Водночас масштабні функції, котрі має виконувати сьогодні керівник закладу освіти, згідно положень ухваленого нещодавно професійного стандарту [3], передбачає наявність у кожного управлінця широкого спектру універсальних навичок. Саме їх сформованість дає можливість управлінцю якісно й ефективно виконувати складні багатофункціональні обов'язки.

Нині вітчизняні заклади вищої освіти суттєво просуваються у питаннях трансформації змісту такої підготовки. Зокрема, значна увага приділяється формуванню у майбутніх керівників закладів освіти soft skills (м'яких навичок), що дасть можливість краще адаптуватися до перманентних освітніх нововведень.

Вітчизняні науковці, експерти, дослідники, аналізуючи сучасні тренди в галузі освіти, прогнозуючи вектори розбудови освіти України, називають універсальні навички ключовими, наскрізними, гнучкими, міждисциплінарними та ін. Усі зазначені терміни об'єднують акцент на необхідності формування і розвитку таких навичок у кожної особистості для соціалізації у світі, ефективною адаптації в умовах динамічних змін, самореалізації кожного індивіда у невідомому, невизначеному, поки що для людини, майбутньому.

Структурувала універсальні навички за змістом і функціональним призначенням Т. Коваль. Учена об'єднала їх у три групи: соціально-комунікативні (уміння взаємодіяти, співпрацювати, ефективно комунікувати тощо), когнітивні навички (навички критичного мислення, упорядкування інформації, тайм-менеджмента, самоосвіти тощо) та навички емоційного інтелекту (самосвідомість, саморегуляція, емпатія, мотивація тощо) [1]. Подана класифікація містить аналіз кожної групи. Опанування цими групами допоможе управлінцям ефективно виконувати посадові обов'язки, вдосконалювати роботу керованих ними закладів освіти, бути адаптованим до життя в різних умовах.

З огляду на важливість розвитку універсальних навичок у педагогічних працівників, освітян, нині вітчизняними науковцями розроблено багато навчальних програм спецкурсів, присвячених формуванню soft skills у здобувачів вищої та післядипломної освіти. Завдання системного та неперервного розвитку універсальних навичок у менеджерів здатні вирішити заклади післядипломної / неперервної освіти. Прикладом є розроблена автором навчальна програма спецкурсу «Формування універсальних навичок особистості в Новій українській школі» [2], що впроваджується у КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» з 2020 року.

Метою створення і реалізації програми є формування і розвиток універсальних навичок у педагогічних працівників закладів освіти різного типу, необхідних для ефективної роботи в напрямі оптимізації освітнього процесу в умовах реформування освітньої галузі.

Серед завдань впровадження програми спецкурсу, основними було визначено: засвоєння загальних положень і теоретичних знань про ключові поняття теми (інформація про зміст, типологію універсальних навичок, їх роль у розвитку життєвої компетентності учасників освітнього процесу); обізнаність про наявні методики, умови і способи формування універсальних (м'яких) навичок у здобувачів освіти); оволодіння ефективними дидактичними і виховними стратегіями розвитку дітей і учнівської молоді; опанування педагогічними працівниками відповідними методами, техніками, технологіями; їх застосування в практичній діяльності для формування м'яких навичок у педагогів і керівників закладів освіти [2]. Проведення 30 годинних курсів саме для управлінців сприяло розширенню їх уявлень про можливості використання цих технік для саморозвитку та у роботі з педагогічними працівниками з метою оптимізації управління закладом освіти.

Отже, актуальності для розвитку освіти України набувають проблеми забезпечення продуктивного дієвого менеджменту, чому сприяє розвиток універсальних навичок особистості в Новій українській школі, забезпечуючи передусім ефективне управління закладами освіти.

Керівник з ноосферним мисленням, високо розвиненими соціально-комунікативними, когнітивними навичками та сформованим емоційним інтелектом стане частиною міцного людського капіталу, здатного до створення оптимальних умов щодо функціонування закладів освіти майбутнього. Водночас обов'язковим складником світогляду управлінця має залишатися кантомінація високодуховних цінностей сучасного суспільства, високої культури, професіоналізму, що мають стати стрижнем особистості XXI століття.

Список використаних джерел:

1. Коваль К. О. Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування / К. О. Коваль // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2015. – № 2. – С. 162–167.
2. Формування універсальних навичок особистості в Новій українській школі // навчальна програма спецкурсу (30 год.). – Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2021. – 24 с.
3. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»: затверджено наказом Міністерства економіки України від 17.09.2021 р. № 568-21. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf>

АКТУАЛЬНІСТЬ І МОЖЛИВІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ «РОЗУМНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

**Сас Н. М.
Полтава, Україна**

Під «розумними» технологіями розуміють автоматизацію бізнес-процесів (robotic process automation) та розумну автоматизацію (Intelligent Automation).

Актуальність і можливість застосування «розумних технологій» пов'язана зі збільшенням потужності комп'ютерів і можливістю справлятися з такими завданнями, як розпізнавання тексту, застосуванням різних додатків та програм комплексно, розвитком технологій, пов'язаних із роботизацією. Застосування «розумних технологій» дозволяє замінити рутинну повторювану роботу за комп'ютером [1].

Зокрема, оптимізувати роботу з електронною поштою та документами, у випадку, виконання повторюваних дій (програмні роботи виконують все, що можна описати алгоритмами, все, що повторюється з певним проміжком часу). Натомість, операціоністи можуть застосувати